

C quit, q̄ in intelligentis non est consecutio, neq̄ prouentus, neq̄ actio, solum enim ibi est causa, & causatum secundum q̄ intellectum est causa intelligentis. Nam ut ibidem dicit, actio agens nihil aliud est, quam extrahere illud quod est in potentia ad actum, eodem modo motus proprie dictus est in rebus corporeis, & est actus entis in potentia in quantum in potentia: motus tamen æquiuocus est motus spiritalis: in quantum enim aliquid intelligit se, ut sic potest dici mouere se. colligitur ista distinctio ex uerbis Auerr. in 8. Physi. commen. 40. ubi scribit, soluendo rationem Platonis de Anima, quum uide, inquit. Et hoc esse iterum si anima moueret se essentialiter, & moueret se motu proprio abstractis, scilicet ut intellectus, & intellectum in ea essent idē, ut declaratum est de primo motore, & de cæteris motoribus abstractis, sed iste motus dicitur æquiuocus cum motu, qui est à motoribus qui sunt corpora, aut uirtutes in corporibus. unde lucidissimus Themistius, in 1. de Anima in expositione text. 62. ubi Aristotel. arguit contra antiquos, qui opinabantur animam seipsam mouere, quia gaudet, & tristatur, & sentit, & intelligit, inquit enim atq̄ hæc ratio si quis ea utatur dupliciter reprehendi potest. Primum q̄ affectiones illæ non sunt motus. Deinde si illas motus esse concessero, tamen anima motus esse non possunt, sed per mixtionis. & ibidem dicit, q̄ iudicium non est motus, sed tranquillitas & quies potius & infra cap. 34. inquit. Afferendum est etiam alius modus, unde nam moueatur anima si omnino necessarium sit moueri, sed nec eo motu quo corpora mouentur ab anima, neq̄ demum eo qui si rei in absolute actus, sed eo fortasse qui absolute atq̄ perfecte. Item primo de Anima. cap. 7. contra Theophrastum qui rationes Arist. reprehenderat inquit. Sed resistit huic loco Theophrastus in his libris in quibus tractat locos ab Arist. ante pertractatos nõ eodem inquit. Mouetur anima motu quo motus ipsa corpus iudicia, comprehensiones, assensiones, sunt anima motus, locales uero sunt corporis. Soluendo autem Themistius hanc rationem inquit. Solutio est primum, demonstrat illa iudicia, & assensiones esse motus, hoc nunquam præstabit utique, si distinctionem motus recipit quem supra nos atulimus motum esse continuum, & attendi cum tempore ex indiuiduis motionibus non componi de potentia ad actum conferri, & dum confertur obiter retineri potentiam, quorum ille omnium tanquam uideatur & ubi clarissime patet motum æquiuocum Auerr. & Themistius appellare iudicium, & comprehensionem animæ. Et ex hoc patet quantum distent à ueritate in uia Arist. & Commen. Ioan. Scotus, & Gregor. Ariminenis in hoc puncto. Scotus enim in secundo Sententiarum dist. finitio. 2. q̄. de motu angeli, & Grego. Ariminenis in eodem secundo distinctio. 6. q̄. 1. arti. 2. ubi examinat questionem de motu grauium, & leuium in responsione ad quinta obiectionem inquit. Soluendo qualiter idē non potest esse mouens per se & motum, nec quia pars moueat totum, nec quia totum moueat totum. Et est ratio Philosophi in 8. Physi. rex. commen. 40. inquit. Ad quantum loquendo de toto, & partibus quantitatis, ut uiderit fumere Aristotele dico, q̄ totum mouet totum, & qualibet pars mouet etiã seipsam. Si autem de partibus qualitatis uel formalibus potest dici q̄ pars puta grauitas in graui mouet totum, & similiter mouet seipsam, & si esset separata à materia, & à forma substantiali adhuc moueret se, sicut de facto patet in Eucharistia. Tunc cum probatur q̄ totum nõ mouet totum per illa, quæ tanquam inconuenientia inferuntur, dico q̄ illa simpliciter accepta non sunt inconuenientia. idem namq̄ seipsum alterat, sicut patet de aqua calida quæ per se redit ad frigiditatem, ut supra patuit per Auicem. & experientia docet, & similiter uoluntas causat in se uolitionem, & sic de aliis pluribus ista sic simpliciter sumpta non reputantur inconuenientia à Philosopho, sed solum in his in quibus solum motus est unica, id est in quibus principium mouendi est eiusdem speciei specialissimæ cum termino motus, tali si quidem motione Philosophus dicit idem nõ

posse mouere seipsum primo, ut puta frigidum per frigiditatem quàm habet actum non frigidificat seipsum, nec calidum calefacit se per suum calorem, & quod ista sit intentio eius patet. nam statim ibidem absq̄ medio addit. Similiter autem & aliorum unumquodq̄, quorumcumq̄ mouens necesse est habere uniuocum. ubi Commen. & iste inquit. Sermo est intellectus ex prædictis, sicut impossibile est ut ad aliquid moueat secundum q̄ mouetur, & hoc est in motis, & mouentibus, quæ dicuntur uniuocæ, & addit Commen. qd̄ Philosophus dixit, hoc quia hoc nõ est impossibile nisi in motoribus quæ sunt corpora, aut uirtutes in corporibus. Ratio quæ, in illis tantum repetitur illa uniuocæ motio, licet non reperitur in omnibus, & in multis reperitur motio æquiuocæ. talis autem motio uniuocæ non est in motu locali corporum simplicium, sicut patet, nisi diceretur per loca in quibus actualiter sunt mouentia ex locis ea eiusdem speciei specialissimæ, & forsitan ad hoc excludendum inter inconuenientia dicit, & ferret, & ferretur. Et similiter dicendum ad aliud illatum, puta q̄ idem esse in actu, & in potentia. s. in actu formali, & uirtuali uniuocæ, & in potentia formali, scilicet tali motione uniuocæ se mouerent. Si autem motio sit æquiuocæ non sequitur nisi q̄ sit in actu uirtuali non uniuocæ, & in potentia formali iuxta uulgatam distinctionem, & istud nõ est inconuenientia, sicut per multa exempla declarat, quæ uide si placet. Sed mirum est q̄ in motu æquiuocæ, in quo secundum istam expositionem principium mouens, & terminus motus nõ sunt eiusdem speciei specialissimæ, non sit inconuenientia idem mouere seipsum, & istud nõ est inconuenientia æquiuocæ, & in potentia formali, sicut est in motu locali, & tamen Aristotele. de illo motu loquitur in toto illo capitulo, quod incipit ibi. Necesse est igitur omne quod mouetur, & incipit à toto. commen. 34. usq̄ ad 40. loquitur enim de motu locali. nam ut dicit ibi Commen. in principio commenti uult congregare omnes propositiones prædictas in duobus syllogismis hypotheticis. quorum unus est diuisiuius, alius continuus, & concludere ex hoc illud quod intendit concludere, & est quod mouentia quæ mouentur in loco reducuntur necessario ad motum ex se quod est primum mouentium quæ mouentur, & in tex. 40. ubi probat q̄ totum non mouetur totum, quia tunc idem esset in potentia, & in actu loquitur etiam de motu locali. nam ut inquit Com. ibi in principio commenti, cum declarauit q̄ omne motum in locum reducitur ad motum ex se paulo post cõcludit q̄ modo uult persecrari de moto ex se quo modo mouetur, & à quo mouetur, & intendebat hoc quoniam uidebatur Platoni, q̄ motum ex se componitur ex moto & motore qui mouet se. Nec ualet q̄ dicit Gregorius q̄ in motu locali potest esse principium mouens uniuocum cum termino motus, si imaginemur q̄ per loca in quibus actualiter sunt corpora simplicia mouentia ex locis ea eiusdem speciei specialissimæ, & id eo inuoluitur inconuenientia & ferret, & ferretur. nam nullus hoc opinatur. nam locus est in locante. Amplius autem nullus opinatur locum esse de principis actibus mouentibus simplicia ad sua loca in uia Aristot. quia talia dicuntur mota ex se, & ex principio intrinseco actiui quod est propria forma, & idem mirum est quomodo allegat auctoritatem Auerr. quæ erat clara, eam inuoluit, per motum enim uniuocum inquit Com. intelligit motum qui est motoribus quæ sunt corpora, aut uirtutes in corpore. in talibus enim est impossibile, q̄ idem sit per se mouens, & per se motum. unde motus uniuocus est motus proprie dictus, & est rerum corporaliolum. nam 6. Physi. demonstrat est q̄ omne quod mouetur est diuisibile, per motum autem æquiuocum intelligitur motum qui est Metaphorice dictus sicut intellectus, & cognitio, & iudicium dicuntur motus illo modo. inquit in eadem commenti contra Platonem, & hoc esse iterum si anima moueret se essentialiter, & moueret se motu proprio abstractis, scilicet ut intellectus, & intellectum in ea essent idem, ut declaratum est de primo motore, & de cæteris motoribus

Cõtra Scoti, & Grego de Arimino.